

DUURZAAMHEID EN FINANCIËN: PARETO DOELEN EN UITDAGINGEN VOOR EEN DUURZAME TOEKOMST

 Pareto

PLANNING FOR A BETTER LIFE

www.pareto.be

info@pareto.be

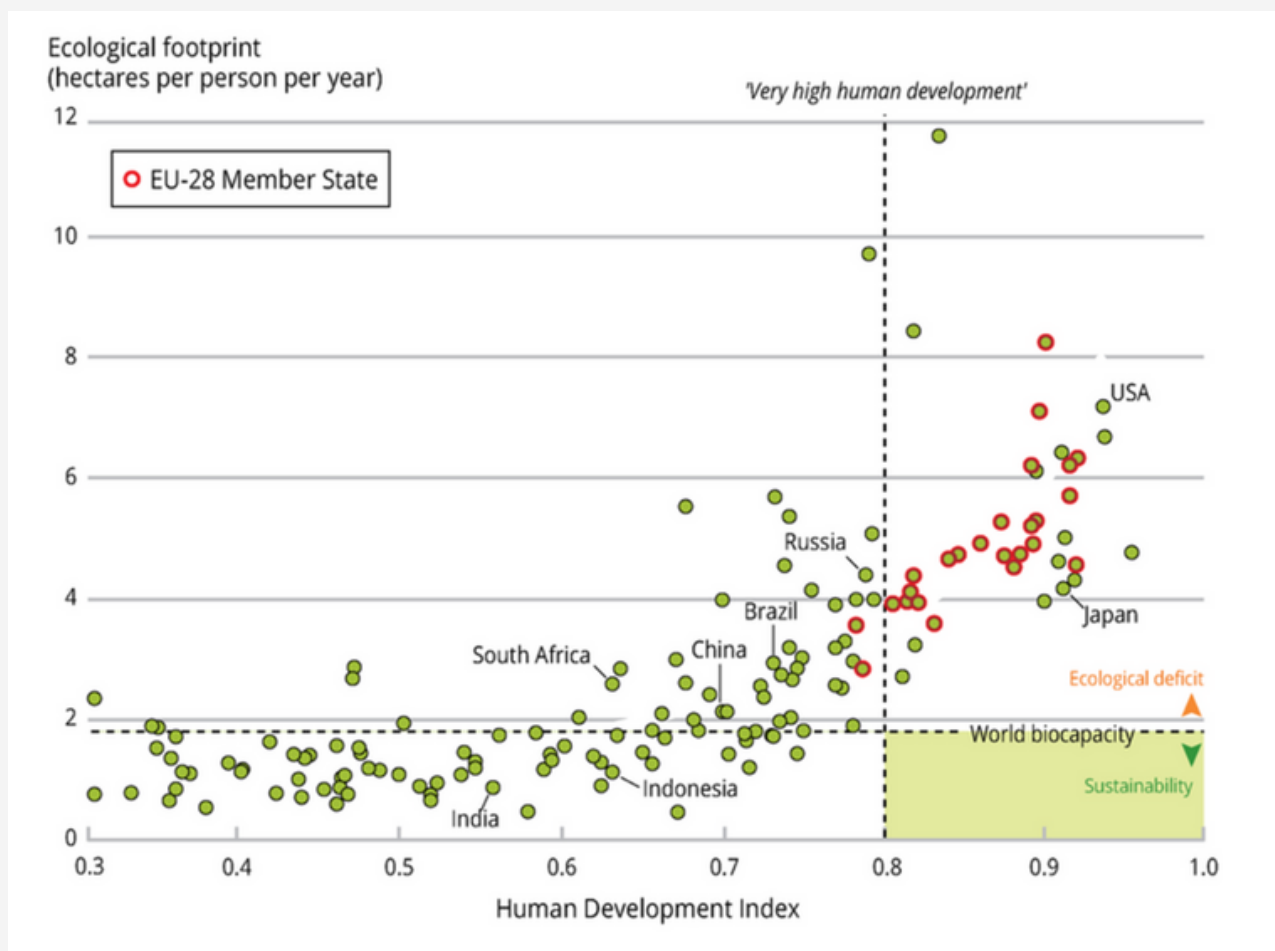
+32 (0)2 201 26 67

1 | Wat betekent duurzaamheid en hoe geven wij hier betekenis aan?

De eerste moeilijkheid is te definiëren wat duurzaamheid oftewel 'sustainability' betekent.

Hoewel duurzaamheid vele interpretaties kent is het geen arbitrair of relativistisch concept. De basisprincipes zijn **sociale rechtvaardigheid** en **respect voor de draagkracht van de aarde**, of 'goed samenleven op een eindige planeet'.

De uitdaging voor de 21ste eeuw is **om voor de hele wereldbevolking een goed leven uit te bouwen**, binnen de grenzen van de draagkracht van de planeet. Maar wat is een 'goed leven' in een samenleving, vanuit duurzaam perspectief? Daar is niet zo éénduidig een antwoord op te geven. Maar onderstaande grafiek doet alvast een verdienstelijke poging om dat helder in beeld te krijgen.^[1]

[1] Global Footprint Network, 2018 <https://www.footprintnetwork.org/>

Deze “duurzame kwaliteit van leven” – voor iedereen – is bereikt wanneer alle landen in het groene kader, rechtsonder in de grafiek, gesitueerd zijn. Momenteel stellen we vast dat maar weinig landen in de buurt komen van dit groene kader: een goed samenleven binnen de ecologische grenzen van de planeet.

Op de X-as van deze grafische voorstelling zien we de Human Development Index (HDI): deze index wordt afgewogen aan het aantal jaren dat mensen scholing hebben gevolgd, levensverwachting bij de geboorte en welvaart (gelinkt aan het nationaal inkomen per hoofd van de bevolking). Deze index wordt uitgedrukt in een waarde tussen 0 en 1, gaande van de minst tot de meest ontwikkelde landen. We moeten opmerken dat de indicatoren in deze index niet de globale sociale en economische situatie in kaart brengen, maar het zijn wel becijferbare gegevens die je bijna voor alle landen kan terugvinden en zo vergelijking mogelijk maken.

De Y-as geeft een indicatie van de ecologische voetafdruk van elk land. De ecologische voetafdruk geeft aan hoeveel biologisch productieve grond- en wateroppervlakte nodig is om het consumptieniveau van een land of één persoon te kunnen handhaven, en om de bijhorende afvalproductie te kunnen verwerken. Als alle bruikbare oppervlakte op aarde verdeeld zou worden over alle mensen, en de natuur voldoende ruimte krijgt om zichzelf te herstellen, dan zou elke bewoner gemiddeld recht hebben op 1,8 ha. Dit is het ‘Eerlijk Aarde-aandeel’. De huidige gemiddelde ecologische voetafdruk is 2,7 ha, wat betekent dat we nu al de oppervlakte van anderhalve planeet nodig hebben. De ecologische voetafdruk in 2017 van de gemiddelde Belg bedroeg 6,6 hectare. De gemiddelde Belg heeft dus een veel te grote ecologische voetafdruk, wat ten koste gaat van de bevolking in andere landen.

Idealiter zouden alle landen in het groene kader, rechtsonder in de grafiek gesitueerd zijn. Dat zou betekenen dat de duurzame kwaliteit van leven voor iedereen bereikt is, dat we goed samenleven binnen de ecologische grenzen van de planeet. De grafiek toont dat geen enkel land dat punt al bereikt heeft en dat maar weinig landen in de buurt komen van het groene kader.

De uitdaging van de 21ste eeuw bestaat erin **de mondiale gemiddelde ecologische voetafdruk te verkleinen** (zo laag mogelijk staan op de Y-as), **zonder in te boeten aan levenskwaliteit** (een zo hoog mogelijke HDI-score op de X-as).

2 | Wat zijn de belangrijkste collectieve afspraken, wetten en regels in verband met duurzaamheid?

In 2015 hebben alle lidstaten van de Verenigde Naties een agenda voor duurzame ontwikkeling aangenomen, deze biedt een gedeelde blauwdruk voor vrede en welvaart voor mensen en de planeet, nu en in de toekomst. Centraal staan de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's), die een dringende oproep zijn tot actie door alle landen - ontwikkelde en ontwikkelingslanden - in een wereldwijd partnerschap. Zij erkennen dat het uitbannen van armoede en andere ontberingen hand in hand moet gaan met strategieën om de gezondheid en het onderwijs te verbeteren, ongelijkheid te verminderen en economische groei te stimuleren - dit alles terwijl de klimaatverandering wordt aangepakt en wordt gewerkt aan het behoud van onze oceanen en bossen. Meer en meer organisaties en bedrijven integreren de SDG's in hun doelstellingen en zelfs bestaansredenen.^[2]

Europa heeft met de Green Deal in 2021 een dwingende klimaatwet goedgekeurd met onder andere als doel **klimaatneutraal te zijn in 2050** én een **vermindering van de uitstoot CO² van 55% in 2030** als tussenliggend doel.

De Europese Green Deal is de Europese groeistrategie die tot doel heeft het welzijn en de gezondheid van de burgers te verbeteren, Europa tegen 2050 klimaatneutraal te maken en het natuurlijk kapitaal en de biodiversiteit van de EU te beschermen, in stand te houden en te verbeteren.

[2] <https://unric.org/nl/duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen/>

3 | Wat verandert er voor financiële beleggingen

Eén van de belangrijke regels in de ruime financiële sector is SFDR oftewel Sustainable Finance Disclosure Regulation. De verordening inzake informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële dienstensector zorgt voor **de verplichting om bij het adviseren rond beleggingen, pensioenplannen of andere financiële instrumenten er expliciet en uitgebreid naar de duurzaamheidsdoelstellingen van beleggers en spaarders dient gevraagd te worden.**

De dienstverlener zal nadien in zijn advies de link moeten leggen met de doelstellingen van de klant. **Vanaf 2023 geeft dit de kans aan de belegger om mee te bepalen hoe zijn centen worden geïnvesteerd.** Dit zal onder andere concreet gaan over:

- De mitigatie of het tegengaan van klimaatverandering;
- De adaptatie aan klimaatverandering;
- Het duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen;
- De transitie naar een circulaire economie;
- De preventie en bestrijding van verontreiniging;
- De bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen.

U zal ook kunnen **opteren in uw beleggingen, spaar- en pensioenplannen voor beperkte of geen duurzaamheidsdoelstellingen te integreren.** Concreet kan een duurzaam beleggingsbeleid 'light' bestaan uit het vermijden van belangrijkste ongunstige effecten op ecologische, sociale en werkgelegenheidszaken, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en van omkoping.

Voorbeelden zijn het uitsluiten van investeringen in activiteiten waarin kinderarbeid wordt gebruikt, in activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden, in activiteiten veroorzakende broeikasgasemissies, etc.

De SFDR introduceert een classificatiesysteem met informatieverplichtingen voor beleggingsproducten. Deze wet zorgt verder voor een openheid in hoe organisaties hun business organiseren en geeft de kans aan beleggers om te weten welke doelstellingen de bedrijven voor ogen hebben.

4 | En voor Pareto, wat zijn onze duurzaamheidsdoelstellingen als organisatie?

- **Zonnepanelen** zijn geïnstalleerd in 2021
- Inzetten op **elektrificatie van het wagenpark**
- Installatie van 6 laadpunten voor wagens op onze parking
- **Zo weinig mogelijk wegwerp**, bijvoorbeeld:
 - Dagelijks soep in een warmhoudketel via lokale traiteur
 - Water via een fontein (bruis of gekoeld)
 - Drinkflessen voor elke medewerker
 - Koffiemachine zonder wegwerpbekers
 - Notenstand met navulpotjes
- Doucheruimte voor fietsers
- Mogelijkheid medewerkers om van fietsleasing gebruik te maken
- Oplaadpunt voor **fietsers** met ebike of speed pedelec
- Een hoofdkantoor **met ligging aan een station** (Zaventem NMBS)
- **Samenwerking met SOS kinderdorpen** met een financieel engagement
- Ruim aanbod **duurzame beleggingsfondsen** bij verschillende vermogensbeheerders

Pareto werkt in 2023 aan een duurzaamheidsplan met een team van 7 interne medewerkers die hiervoor werktijd krijgen.

5 | Pareto voor een duurzame toekomst?

De bewustwording van de collectieve verantwoordelijkheid die momenteel bij vele mensen en ondernemingen plaatsvindt, is ook in onze organisatie aanwezig.

SRI-fondsen (Sustainable&Responsible investing) en een aantal bewuste acties zogenaamde quick-wins zijn al aanwezig. Een diepgaandere inventarisering, objectivering, bewustwording, communicatie doorheen ganse organisatie en collectieve actie is de volgende stap. Er is een uniek momentum door de algemene context, nieuwe wetgeving en de keuze en overtuiging dat actieplan ivm duurzaamheid een belangrijke volgende stap betreft. Zoniet blijft duurzaamheid hetgeen op einde van de week nog openstaat in je agenda.

We schrijven momenteel aan een actieplan om onze volledige werking te screenen en op te lijsten welke verandering er mogelijk is. Zowel in onze eigen operationele activiteiten, als in de dienstverlening. Via overleg en discussie zullen we de komende maanden een prioritering opstellen om mee te gaan in de noodzakelijke evolutie die nodig is.

Er is met een steeds groeiend wetgevend kader een veranderingsmomentum in kader van duurzaamheid. Maar ook om onze waarde te behouden als organisatie, flexibel, weerbaar en robuust te zijn en in kader van risicobeheersing is het een evidentie dat duurzaamheid zich integreert in onze werking.

Spreek erover met je vertrouwenspersoon bij Pareto en we gaan samen op zoek naar oplossingen die kloppen met jouw waarden en overtuigingen als belegger en spaarder.

6 | Woordenlijst om de termen "duurzaam" te begrijpen

- PRI

UN PRI of UN Principles for Responsible Investment is een door de Verenigde Naties gesteund internationaal netwerk van beleggers die samenwerken rond duurzaamheid.

Het doel is inzicht te krijgen in de implicaties van duurzaamheid voor beleggers en de ondertekenaars te ondersteunen bij de integratie van deze aspecten in hun beleggingsbeslissingen en eigendomspraktijken. Door deze beginselen toe te passen, dragen de ondertekenaars bij tot de ontwikkeling van een duurzamer wereldwijd financieel systeem.

De beginselen bieden een kader van mogelijke acties voor het integreren van milieu-, sociale en ondernemingsbestuurskwesties in beleggingspraktijken in alle activaklassen. Verantwoord beleggen is een proces dat moet worden toegesneden op de beleggingsstrategie, de aanpak en de middelen van elke organisatie. De beginselen zijn zo opgesteld dat zij verenigbaar zijn met de beleggingsstijlen van grote, gediversifieerde, institutionele beleggers die binnen een traditioneel vertrouwelijk kader werken.

In maart 2022 hebben meer dan 4.800 ondertekenaars uit meer dan 80 landen, die samen goed zijn voor ongeveer 100 biljoen dollar (biljoen is 1 met twaalf nullen), de beginselen onderschreven.

De zes beginselen luiden als volgt: ^[3]

1. Wij zullen ESG-kwesties integreren in beleggingsanalyses en -besluitvormingsprocessen.
2. Wij nemen eigenaarschap en zullen de ESG-kwesties opnemen in ons beleid en onze praktijken.
3. Wij zullen streven naar passende openbaarmaking over ESG-kwesties door de entiteiten waarin wij beleggen.
4. Wij zullen de acceptatie en implementatie hiervan binnen de beleggingssector bevorderen.
5. Wij zullen samenwerken om onze effectiviteit bij de uitvoering te vergroten.
6. Wij zullen een verslag uitbrengen over onze activiteiten en vorderingen bij de uitvoering ervan.

Belgische leden: AG insurance, Mercier Vanderlinden, Delen, Belfius, Degroof Petercam, KBC, etc. Verschillende van deze fondsbeheerders zijn beschikbaar in onze portefeuilles.

[3] <https://www.unpri.org/>

- **ESG**

ESG staat voor Environmental, Social en Governance (Milieu, Maatschappij en Governance) en verwijst naar de drie centrale factoren in het meten van de duurzaamheid van een belegging.

De milieucriteria gaan na hoe een bedrijf bijdraagt aan en presteert op het gebied van milieu-uitdagingen (bv. afval, verontreiniging, broeikasgassen, ontbossing en klimaatverandering). De sociale criteria kijken naar hoe een bedrijf zijn mensen behandelt (bv. beheer van het menselijk kapitaal, diversiteit en gelijke kansen, werkomstandigheden, gezondheid en veiligheid en misleidende verkoop) en de Governance-criteria onderzoeken hoe een bedrijf bestuurd wordt (bv. beloning van zijn leidinggevenden, belastingpraktijken en -strategie, corruptie en omkoping en brede diversiteit en structuur).

ESG-beleggen is gebaseerd op het eenvoudige idee dat bedrijven waarschijnlijk een sterk rendement bereiken en leveren als ze waarde creëren voor hun stakeholders – werknemers, klanten, leveranciers en de maatschappij in het algemeen, met inbegrip van het milieu – en niet alleen voor de eigenaars van het bedrijf. De ESG-analyses richten zich dan ook op de manier waarop bedrijven de maatschappij dienen en hoe dit een impact heeft op hun huidige en toekomstige prestatie. ESG-analyse gaat niet alleen om wat het bedrijf vandaag doet. Het is van uiterst groot belang ook de toekomstige trends in beschouwing te nemen en dit gaat dan noodzakelijkerwijs ook om disruptieve veranderingen die significante implicaties kunnen hebben op de toekomstige winstgevendheid van het bedrijf en zelfs het voortbestaan ervan.

- **SDG's UN**

In 2015 werd binnen de Verenigde Naties **de 17 Sustainable Development Goals** (SDG's) oftewel duurzame ontwikkelingsdoelen vastgelegd. Deze werden uitgesplitst in 169 deeldoelstellingen of indicators waarbij dit varieert tussen schoon water, onderwijs voor iedereen, geen armoede meer, duurzame landbouw, etc. Dit gaat verder dan klimaat en ecologie, maar gaat ook over sociale doelstellingen. Ze worden meer en meer een leidraad en referentiekader voor organisaties om hun activiteiten te koppelen aan 1 of meerdere van deze 17 SDG's.

- **Green Deal UE**

De EU streeft ook naar een circulaire economie tegen 2050, met een duurzaam voedselsysteem en bescherming van de biodiversiteit en bestuivers. In 2021 heeft de Europese Unie klimaatneutraliteit, met een nul CO₂-uitstoot tegen 2050, wettelijk bindend gemaakt in de EU. De interim-doelstelling wordt ingesteld om de broeikasgasemissies in de EU tegen 2030 met 55% te verminderen.

Deze doelstelling is vastgelegd in de EU-klimaatwet. **De Europese Green Deal is het stappenplan om de EU tegen 2050 klimaatneutraal te maken, verder is er een aanscherping van de CO₂ reductie van 55% tov uitstoot in 1990.**

- **SFDR**

SFDR oftewel Sustainable Finance Disclosure Regulation / Verordening inzake informatieverstopping over duurzaamheid in de financiële dienstensector.

De SFDR zorgt voor transparantie over hoe op de financiële markt duurzaamheidsrisico's en -kansen worden geïntegreerd in beleggingskeuzes en aanbevelingen. De SFDR introduceert een classificatiesysteem om te beoordelen of een economische activiteit duurzaam (= Taxonomie) is en dit met onder andere informatieverplichtingen voor beleggingsproducten.

De Taxonomie zet de financiële sector in het hart van een duurzaam en inclusief economisch herstel uit de covid-19-pandemie en van de ontwikkelingen op langere termijn.

- **Beleggingsfondsen worden opgedeeld in categorieën:**

- Artikel 6:

- **"Neutrale producten"** genoemd
- Kunnen niet worden gecommmercialiseerd als "ESG of duurzaam"
- Informatie over de integratie van de duurzaamheids-risico's moet wel worden bekend gemaakt aan de beleggers

- Artikel 8:

- **"Producten met ESG-integratie"** genoemd
- Het product bezit milieu of sociale kenmerken en wordt ook zo gecommmercialiseerd
- Standaard artikel 8 producten hebben geen duurzaamheidsobjectief

- Artikel 9:

- **"Impact producten"** genoemd
- Het objectief van het product is duurzaam beleggen
- Waakt erover dat er geen significante nadeel wordt veroorzaakt tov duurzame beleggingsobjectieven
- De finale impact van het product is concrete verbeteringen te verwezenlijken op het vlak van milieu of sociale doelstellingen

- **"Taxonomie A, B en C"**

Als één van de belangrijkste onderdelen om de financiële wereld richting duurzaamheid te doen opschuiven is de zogenaamde "Taxonomie A, B en C". De Europese taxonomie zal de maatstaf zijn voor financiële producten die ecologisch duurzame doelstellingen nastreven. Dit moet leiden tot meer zekerheid voor beleggers en het vergroten van het bewustzijn over de milieueffecten van financiële producten. In een later stadium zal de taxonomie worden uitgebreid naar economische activiteiten die bijdragen aan andere duurzaamheidsdoelstellingen, waaronder sociale doelstellingen.

- **Categorie A betekent dat u een ecologisch duurzame belegging verkiest met een concrete milieudoelstelling.** De belegging dient substantieel bij te dragen aan één of meerdere van de volgende milieudoelstellingen:
 - De mitigatie oftewel het tegengaan van klimaatverandering;
 - De adaptatie aan klimaatverandering;
 - Het duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen;
 - De transitie naar een circulaire economie;
 - De preventie en bestrijding van verontreiniging oftewel pollutie
 - De bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen.

Bovenstaande doelstellingen zonder evenwel afbreuk te doen aan minimumgaranties, zoals bijvoorbeeld het internationaal statuut van de rechten van de mens en de fundamentele principes en rechten op het werk verkondigd door de Internationale Arbeidsorganisatie.

Voorbeelden zijn verbetering van de energie-efficiëntie, hergebruik en recycling van afval, duurzaam bodemgebruik en -beheer, etc.

- **Categorie B: algemener gedefinieerde milieudoelstelling en/of sociale doelstelling.** Als u de tweede categorie aanduidt wenst u een verzekeringsproduct waarmee belegd wordt in een duurzame belegging in de zin van de SFDR. Dat betekent het volgende:
 - er wordt belegd in economische activiteiten die bijdragen aan het bereiken van één of meerdere milieudoelstellingen, met name een belegging die bijdraagt aan het efficiënt gebruik van hulpbronnen inzake energie, hernieuwbare energie, grondstoffen, water en land, voor de productie van afval, en broeikasgasemissies, en voor het effect op de biodiversiteit en de circulaire economie;

en/of een of meerdere sociale doelstellingen, met name een belegging die bijdraagt aan de aanpak van ongelijkheid, of die de sociale samenhang, de sociale integratie en de arbeidsverhoudingen bevordert, of een belegging in economisch of sociaal achtergestelde gemeenschappen.

- daarbij wordt geen ernstige afbreuk gedaan aan die doelstellingen;
- de ondernemingen waarin belegd wordt volgen praktijken van goed bestuur, zoals o.a. goede managementstructuren, correct tewerkstellings- en beloningsbeleid en naleving van de belastingwetgeving.

De focus ligt op zowel milieu als sociale aangelegenheden. De criteria zijn algemener gedefinieerd door de wetgever dan in categorie A.

- **Categorie C: belangrijkste ongunstige effecten.** Als u de derde categorie aanduidt wenst u niet noodzakelijk dat er met uw levensverzekering wordt belegd in economische activiteiten die uitdrukkelijk bijdragen aan een milieu of sociale doelstelling. U wenst wel dat de beleggingsstrategie van uw levensverzekering een beleid heeft voor de belangrijkste ongunstige effecten die beleggingsbeslissingen kunnen hebben op duurzaamheidsfactoren.

Concreet kan een beleggingsbeleid bestaan uit het vermijden van belangrijkste ongunstige effecten op ecologische, sociale en werkgelegenheidszaken, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en van omkoping.

Voorbeelden zijn het uitsluiten van investeringen in activiteiten waarin kinderarbeid wordt gebruikt, in activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden, in activiteiten veroorzakende broeikasgasemissies, etc.

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) richtlijn moet ervoor zorgen dat bedrijven adequate informatie openbaar maken over de duurzaamheidsrisico's en -kansen die zij lopen, en over de gevolgen die zij hebben voor mens en milieu (d.w.z. het beginsel van dubbele materialiteit). Volgens de richtlijn moet duurzaamheidsrapportage "vergelijkbaar en betrouwbaar zijn en voor gebruikers gemakkelijk te vinden en te gebruiken zijn met behulp van digitale technologieën". De goedkeuring en implementatie van deze richtlijn volgt de komende jaren en is een onderdeel om de Green Deal te realiseren.

WAAROM KIEZEN VOOR PARETO OM ?

Pareto, your financial partner

Pareto beheert het
patrimonium van
+ dan 3000
gezinnen in België

97,8%
van onze klanten
beveelt ons aan

tendances
Trends

Pareto, Gazelle 2017
“ Pareto-concept is briljant omdat
het zo eenvoudig is: transparant
en ethisch vermogensplanning
tegen een onklopbare prijs ”.

Pareto adviseert u over de oplossingen die, afhankelijk van uw wensen en uw persoonlijke en financiële situatie, kunnen worden overwogen om uw vermogensplanning te optimaliseren.

We bestuderen samen met u de fiscale impact van deze maatregelen en begeleiden u bij de uitvoering van de door u gekozen planningstechnieken.

Samen met Pareto zorgt u ervoor dat de gekozen planning regelmatig herzien wordt. Zo bent u er zeker van dat deze nog steeds in lijn ligt met uw persoonlijke situatie en dat ze nog steeds voldoet aan de burgerrechtelijke en fiscale vereisten.

Een gratis vrijblijvend gesprek?

Maak een afspraak met één van onze financiële consultants. Contacteer ons op +32 2 201 26 67 of per e-mail op info@pareto.be

VAT & FSMA 0832 535 756